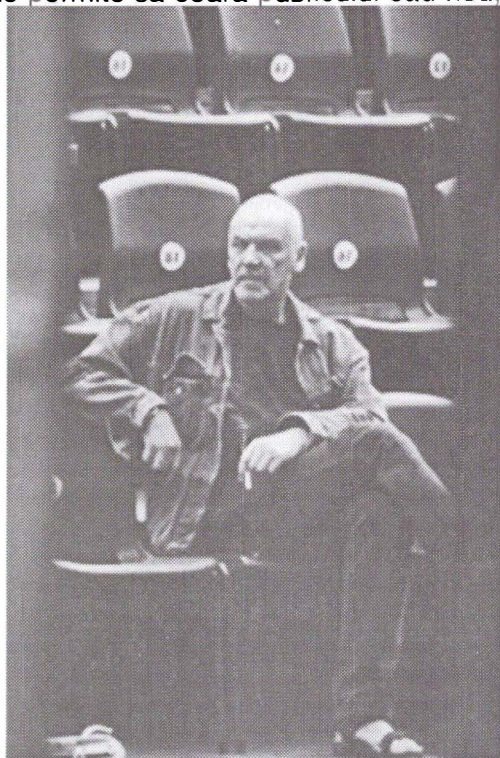

EIMUNTAS NEKROSIUS

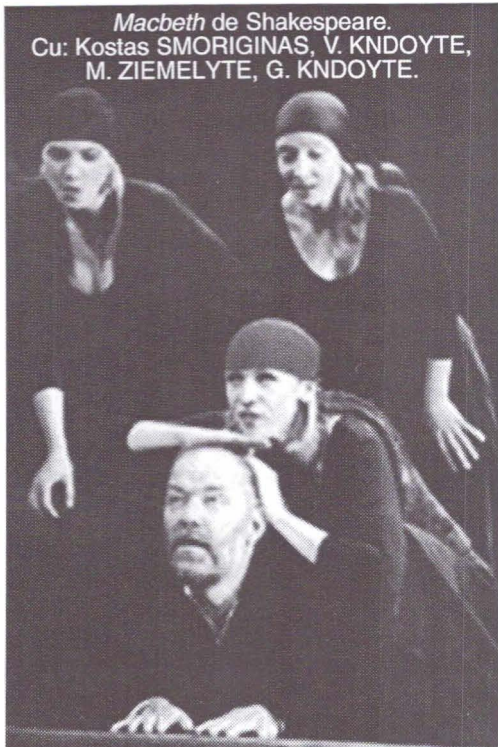
Născut în 1952; studii de regie la Institutul de Artă Teatrală „Lunacearski“, Moscova, absolvind în 1978. A lucrat la Teatrul de Stat pentru Tineret din Vilnius (1978-1979), Teatrul Dramatic din Kaunas (1979-1980). Întors la Teatrul de Stat pentru Tineret din Vilnius, pune în scenă spectacole memorabile, precum: *Pătratul*, de Ieliseieva (1981), *Iubire și moarte la Veneția* de Antanelis și Geda (1982), *Pirosmani*, *Pirosmani* și *O zi mai lungă decât veacul* după Cinghiz Aitmatov (1983), *Unchiul Vania* de Cehov (1986) și *Nasul* de Gogol (1991). Toate producțiile sale fiind răsplătite cu numeroase premii la diferite festivaluri de teatru din Lituania și din țările baltice.

În perioada de vârf a agitației politice, începutul anilor '90, Nekrosius păstrează tăcerea, afirmă E. Bajoreniene, pentru câțiva ani. Din 1991, Nekrosius lucrează ca regizor rezident al Festivalului Internațional de Teatru Lituanian (LIFE). Primul spectacol produs sub egida LIFE este, în 1994, și anume *Mozart și Salieri*. *Don Juan*. *Ciuma*, trei tragedii scurte de Aleksandr Pușkin. Aici regizorul întreabă direct: cine are nevoie de artă în timpul revoluției și care este misiunea artistului binecuvântat de mila lui Dumnezeu. Realizat cu un an mai târziu, *Trei surori* de Cehov (1995), semnaleză sosirea unei noi perioade de încercări. Personajele lui Cehov, ofițeri odinioară tineri și fermecători, la maturitate nu mai fac față evenimentelor, dar o generație de tineri plini de viață, mai ales cele trei surori, reușesc să răzbată, chiar și încărcăți de balastul propriilor triste experiențe. Spectacolele lui Nekrosius constituie un fel de antologii ale anumitor momente istorice, de la care societatea poate afla care sunt schimbările petrecute în profunzime. În spectacolele sale, încărcătura estetică, emoțională și intelectuală este așa de intensă încât regizorul își poate permite să ceară publicului său nou, aceeași taxă pe timp de dinainte, prin reprezentării-revelații lungi de trei-patru ore.

Tot sub patronajul LIFE, Nekrosius pune în scenă *Dragoste și moarte la Veneția* (1996) și *Hamlet* (1997), spectacol care i-a adus notorietatea internațională, multiple premii și prezențe festivaliere, și care încă se mai joacă pe scenele lumii. Din 1998, Nekrosius lucrează ca director artistic la compania teatrală independentă „Meno Fortas“, unde continuă seria tragediilor shakespereane cu *Macbeth* (1999) și *Othello* (2001). Modul în care Nekrosius integrează grafic elementele naturii și natura însăși în structura austeră și elegantă a spectacolelor solicită la maxim actorul care este supus unor încercări fizice dificile (în *Hamlet*, Andrius Mamontovas, jucând într-un frig glaciatic, își spune monologul „a fi sau a nu fi“ în timp ce cămașa de hârtie se dezintegrează sub picăturile ce se scurg dintr-un candelabru de gheață; pentru interpreta

Macbeth de Shakespeare.
Cu: Kostas SMORIGINAS, V. KNDOYTE,
M. ZIEMELYTE, G. KNDOYTE.

Desdemonei, în *Othello*, își alege o balerină de profesie, pe Egle Spokaite, îndeajuns de grăcilă și mobilă pentru a duce la bun sfârșit sarcina expresivă impusă de regizor). Marina Davidova, de la „Vremia”, caracterizează astfel viziunea lui Nekrosius: „În spectacolele lui, metafizica creștină coexistă pașnic cu o venerare aproape păgână a obiectelor materiale. Însă acest complicat sistem de simboluri nu distruge logica relațiilor umane. Nekrosius nu se revoltă împotriva tradiției teatrului psihologic, și al nici unui alt fel de teatru. El produce spectacole sugestive pentru oricine are forța de a-i accepta sistemul de coordonate.” „În *Macbeth*”, spune Cordelli de la „Corriere della sera”, „chiar și cele mai atroce crime, cu cele mai îngrozitoare urmări, se topesc în fața forței spectacolului. Frumusețea purificatoare a fiecărei scene urmărește mai degrabă negarea, decât admiterea crimei.”

Lista premiilor și recunoașterilor internaționale acordate lui Nekrosius este lungă: Cel mai bun regizor al Republicilor

Baltice, Cel mai bun spectacol în 1994 pentru *Mozart și Salieri*. *Don Juan*. *Ciuma*; Premiul New European Theatre Realities, acordat de Uniunea Teatrelor Europene și Centrul pentru arte de la Taormina (1994); Ordinul Gediminas de gradul III și Premiul Național al Lituaniei în 1998, după *Hamlet*; „Masca de aur”, premiul acordat de Asociația criticilor ruși, pentru *Macbeth*; Premiul pentru cel mai bun spectacol și cel mai bun regizor la Festivalul Sarajevo Mess în 2001 pentru *Othello*; Premiul K.S. Stanislavski la Moscova (2001) etc.

În noiembrie 2002, Nekrosius montează opera *Macbeth* la Teatro Comunale (Opera din Florența, Italia), iar în martie 2003, la Teatrul Național din Vilnius, are loc premiera ultimului său spectacol *Începuturi*. *Anotimpuri* de Kristijona Donelaitis, după o baladă din literatura lituaniană clasică.

JONAS VAITKUS

Teatrul lui Jonas Vaitkus se constituie într-un contrapunct la concepția abstractă despre lume și existența materială, transformând-o într-o rugăciune, o confesiune. Este interesant de urmărit cum regizorul, care reușește să generalizeze limbajul dramatic, care știe cum să creeze un teatru conceptual, are grijă și de cele mai mici detalii, inserții, comentarii care ajung să slujească tema principală. Pentru Vaitkus este important ce comunică, și, de vreme ce el, ca profesionist, știe și cum să o facă, spectacolele sale sunt întotdeauna interesante. Crează reprezentații grandioase, al căror destin nu mai contează după aceea. Carențele sociale le sapă existența, ducându-le spre dispariție. Spectacolele lui Vaitkus sunt asemeni unor meteoriți, călătorind în spațiu prin eternitate. Pe nesimțite, reprezentația